

21 Ιουλίου 2016

«Χαίρε Κεχαριτωμένη»: Μια έκθεση αφιερωμένη στη Θεοτόκο

Πολιτισμός / Ζωγραφική & Εικαστικές Τέχνες

Μαριλένα Φωκά, Αγιογράφος

«Η έκθεση μου «ΧΑΙΡΕ ΚΕΧΑΡΙΤΩΜΕΝΗ» είναι αφιερωμένη στην Θεοτόκο και ιδιαίτερα στον Χαιρετισμό που απηύθυνε ο Αρχάγγελος Γαβριήλ στη Θεοτόκο και προηγήθηκε του Ευαγγελισμού. Επιτρέψτε μου τώρα να παραθέσω δυο λόγια σχετικά με το βασική θεματολογία της έκθεσής που έλαβε χώρα στο χώρο του Ιστορικού και Λαογραφικού Μουσείου Μελισσίων υπό την αιγίδα του δήμου Πεντέλης από τις 4-6 Ιουλίου 2016.

Ο άνθρωπος με την έξοδό του από τον Παράδεισο μετά την «παρακοή και διεκδίκηση της ελευθερίας του» ήρθε αντιμέτωπος με την συνέπεια της πράξης του η οποία ήταν η διακοπή της κοινωνίας του με τον Θεό και συνεπώς η στέρηση της Δόξας του Θεού.. Περιήλθε σε μια κατάσταση φθοράς και εξορίστηκε σε έναν τόπο αφιλόξενο, τη γη. Με την μετοίκησή του όχι μόνο αντιμετώπισε και αντιμετωπίζει μέχρι σήμερα αυτό που οι οικονομολόγοι ονομάζουν απαρχή του βασικού οικονομικού προβλήματος δηλ. μεγαλύτερη ζήτηση από την προσφορά όχι μόνο σε υλικό αλλά και σε πνευματικό επίπεδο. Καμιά επίγεια χαρά δεν ήταν ικανή να τον πληρώσει εσωτερικά εφόσον αυτό που του έλειπε ήταν η χαρά της σχέσης με τον Θεό.

Ο άνθρωπος έγινε τρωτός στις ασθένειες αλλά και στα πάθη. Βλάφθηκε καιρία όπως ένα δέντρο, που αρρώστησε η ρίζα του και κατά συνέπεια όλο το δέντρο δηλ. το ανθρώπινο γένος. Οι καρποί του ήταν χαλασμένοι πλέον. Αυτό διαπιστώνεται με την μετέπειτα πορεία του όπως περιγράφεται στα χωρία της Παλαιάς Διαθήκης όπου παντός είδους φαυλότητα περιγράφεται αρχής γενομένης από τον φόνο του Άβελ και προχωρώντας, απιστίες, προώθηση συζύγου σε ασελγείς πράξεις, εγκατάλειψη οικογένειας, διαζύγια, νόθα παιδιά ,αιμομιξίες, η περίφημη ρήση «Οφθαλμόν αντί οφθαλμού» κ.α. αντικατοπτρίζουν μια κοινωνία πτωτική με μηδαμινές ελπίδες ανάκαμψης.

Ο Θεός όμως σπλαχνιζόμενος το Πλάσμα το οποίο δημιούργησε « κατ' εικόνα και ομοίωση» για να το κάνει «κατά χάρη αθάνατο» και που κάπου αστόχησε σε αυτήν

την πορεία τελείωσης , θέλησε να του δώσει μια δεύτερη ευκαιρία. Έτσι λοιπόν, ο Ιησούς Χριστός, το Δεύτερο Πρόσωπο της Αγίας Τριάδας θα ερχόταν στον κόσμο -όπως και έγινε- μέσω της Παρθένου Μητρός του για να σταυρωθεί και έτσι να απαλλάξει τον άνθρωπο και την υπόλοιπη κτίση από τα δεσμά της φθοράς και του θανάτου.

Ποιο πλάσμα όμως θα ήταν ικανό ανάμεσα στους θνητούς να φέρει μέσα του τον ίδιο το Θεό εφόσον ο Ιησούς είχε και την ανθρώπινη και την Θεϊκή φύση;

Αυτό το πρόσωπο ήταν η Παρθένος Μαρία. Μια κόρη που η σύλληψη της έγινε με πολλές προσευχές από τους ευσεβείς γονείς της. Τρία χρόνια από την γέννησή της η Μαριάμ παραδίδεται στο Ναό του Σολομώντα. Κατοικεί στα Αγία των Αγίων δηλ. στον αγιασμένο χώρο της σκηνής του μαρτυρίου που μόνο μια φορά το χρόνο έμπαινε ο Αρχιερέας. Μέσα υπήρχαν του χρυσό θυμιατήριο, δύο ομοιώματα των Χερουβίμ η Κιβωτός της Διαθήκης, μια στάμνα με μάννα , η ράβδος του Ααρών. Τρεφόταν από Αγίους Αγγέλους και προσευχόταν συνεχώς.

Εκεί βίωσε και την λεγόμενη κένωση και έφτασε στη Θεογνωσία Έβγαλε από το νου της οτιδήποτε άλλο και τον ενεργοποίησε μέσω της ησυχαστικής οδού . Έφερε στην μνήμη της όλες τις γενιές των ανθρώπων...Αυτούς που είχαν ζήσει.... Αυτούς που ζούσαν ... και αυτούς που θα ζήσουν στο μέλλον. Και ζήτησε συγγνώμη για όλους μας. Γι' αυτό και είναι η Μητέρα όλων μας και η κλίμακα που μας οδηγεί

στον Ουρανό....

Το πλήρωμα του χρόνου έφτασε και ο Αρχάγγελος Γαβριήλ ετοιμάζεται να της μεταφέρει το χαρμόσυνο νέο. Ότι το Άγιο Πνεύμα θα την επισκεφθεί και θα γεννήσει Υιόν, τον Έναν της Τριάδας που θα γίνει δούλος και θα κατοικήσει στη μήτρα της. Την στιγμή που η Παρθένος συλλαμβάνει τον Κύριο πέρα από τους νόμους της Φύσης έχουμε τη στιγμή του Ευαγγελισμού. Είναι η γνωστή εικόνα που όλοι ξέρουμε. Ένα όμως λεπτό πριν από αυτήν υπάρχει η εικόνα του Χαιρετισμού. Ο Αρχάγγελος με τα πόδια ανοικτά -άρα αποστελλόμενος και όχι σε διακονία όπως στη βάπτισΗ- με ορμή χαιρετάει την Παρθένο της Ναζαρέτ ενώ ακόμα η πτήση του δεν έχει τελειώσει.

Σε πολλές εικόνες κρατάει κυρήκιο (σκήπτρο) δείγμα εξουσίας και όχι κρίνο ενώ το δεξί του χέρι, ακάλυπτο και με βίαιη κίνηση απεικονίζει το διάλογο. Η κορδέλα του απεικονίζει τη συγκέντρωση του νου του στο Θεό. Και τα μάτια του τα βλέπουμε κατά τρία τέταρτα. Η λωρίδα στο ύφασμά του σημαίνει ότι δεν λειτουργεί αυτόβουλα αλλά ως αξιωματικός έχει μια εντολή.

«ΧΑΙΡΕ ΚΕΧΑΡΙΤΩΜΕΝΗ» της απευθύνει τον χαιρετισμό. Η Παναγία είχε ήδη χαριτωθεί (αγιασθεί) μέσα στα Άγια των Αγίων. «Ο ΚΥΡΙΟΣ ΜΕΤΑ ΣΟΥ. ΣΥ ΕΥΛΟΓΗΜΕΝΗ ΣΥ ΕΝ ΓΥΝΑΙΞΙΝ».

Κρίσιμη στιγμή για το Ανθρώπινο γένος. Ο Πρωτοστάτης Άγγελος την χαιρετάει και περιμένει ο ίδιος ο Θεός, από την ταπεινή Μαρία να συναινέσει ,να γίνει βοηθός του στη σωτηρία της Ανθρωπότητας. Στιγμή μεγαλείου ο ίδιος ο Πλάστης ζητάει από το πλάσμα Του να Τον βοηθήσει για να το σώσει γνωρίζοντας ότι θα θυσιάσει Τον Υιό του.

Αυτή είναι η ελευθερία που παρέχει ο Θεός στον Άνθρωπό. Να θέλει να σωθεί ή όχι. Η Παναγία απάντησε ΝΑΙ Αυτό το ΝΑΙ καταδεικνύεται με τη στάση του χεριού της και το κεκλιμένο κεφάλι που σημαίνει ταπείνωση.

«ΙΔΟΥ Η ΔΟΥΛΗ ΚΥΡΙΟΥ .ΓΕΝΟΙΤΟ ΜΟΙ ΚΑΤΑ ΤΟ ΡΗΜΑ ΣΟΥ» Και αμέσως Το Άγιο Πνεύμα την επισκέφθηκε και ακολούθησε ο Ευαγγελισμός μια σύνθετη λέξη από το Ευ και Αγγελία = η καλή είδηση.

Στην Αγιογραφία η Παρθένος απεικονίζεται με τρία αστέρια. Ένα κοσμεί το μαφόριό της στο κεφάλι της και δύο τους ώμους της. Συμβολίζουν την παρθενία τη προ, κατά την διάρκεια και μετά του τόκου παρθενία Της. Για αυτό και αναφερόμαστε σε αυτήν ως Αειπάρθενο.

«ΧΑΙΡΕ ΚΕΧΑΡΙΤΩΜΕΝΗ, ΤΙΜΙΩΤΕΡΑ ΤΩΝ ΧΕΡΟΥΒΕΙΜ ΚΑΙ ΕΝΔΟΞΟΤΕΡΑ ΑΣΥΓΚΡΙΤΩΣ ΤΩΝ ΣΕΡΑΦΕΙΜ».

<http://bitly.com/29X80kt>